

Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej

Stanowisko Zarządu Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie szczegółowego określenia zadań zleczanych samorządom gminnym, wynikających z ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie i określenia zasad finansowania tych zadań

Zarząd Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej uważa za konieczne szczegółowe określenie zadań zleczanych samorządom gminnym, wynikających z ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2015 r. poz. 525) oraz określenie zasad finansowania tych zadań.

Na podstawie art. 22 pkt 2 oraz art. 25 ust. 1 w/w ustawy wojewodowie zlecają gminom powoływanie gminnych komisji ds. szacowania szkód w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej, w których wystąpią szkody spowodowane przez klęski żywiołowe w tym: suszę, grad, deszcz nawalny, ujemne skutki przezimowania, przymrozki wiosenne, powódź, huragan, piorun, obsunicie się ziemi lub lawinę w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich. Komisje te składają się z co najmniej 3 osób, w tym z przedstawicieli urzędów gmin. W zależności od rozmiaru szkód komisje mogą być powiększane do liczby osób niezbędnych do przeprowadzania sprawnego i rzetelnego szacunku szkód. Wójtowie zarządzeniem powołują składy gminnych komisji oraz ponoszą wszelką odpowiedzialność za prace komisji złożonych z przedstawicieli różnych instytucji państwowych i samorządowych. Wszelką obsługę organizacyjno-techniczną komisji zapewniają wójtowie (burmistrzowie, prezydenci) i ponoszą koszty związane z ich funkcjonowaniem. Prace komisji d/s szacowania rozpoczynają się z chwilą wystąpienia szkody i trwają często przez kilka miesięcy w roku. Ze względu na krótki czas na oszacowanie szkód oraz mnogość składanych wniosków przez rolników ubiegających się o pomoc materialną, w pracach komisji najczęściej uczestniczy po kilku pracowników urzędów gmin z terenów, w których wystąpiły szkody. Wykonywane prace odbywają się kosztem innych zadań własnych przypisanych gminie, a niejednokrotnie kosztem zaplanowanych wcześniej urlopów pracowniczych.

W ostatnich latach w/w zjawiska występowały nagminnie - co spowodowało obciążenie samorządów wiejskich zwiększonym zakresem zadań zleczonych, na które gminy wiejskie nie otrzymywały żadnego wsparcia finansowego. W największym stopniu problem ten dotyczy gmin rolniczych. Wiele gmin w Polsce szacowaniem szkód w rolnictwie zajmuje się w każdym roku, co nadmiernie obciąża je zadaniami, które nie zostały im przypisane w ustawie o samorządzie gminnym. Dla przykładu, Gmina Biała Rawska poniosła w 2015 roku koszty bezpośrednie związane z szacowaniem szkód w rolnictwie w wysokości 29 000 zł (w roku 2014 - 47 000 zł.). Gmina Rawa Mazowiecka w 2015 roku w wysokości 18 650 zł. W skali całego kraju koszty tych zadań na terenach wiejskich wg szacunku ZGW RP wynoszą rocznie ok. 50 - 60 mln. zł. **Wydatki te powinny być, po przedstawieniu odpowiednich kalkulacji, gminom rekompensowane.** Zarząd ZGWRP wskazuje, że wojewodowie odwołując się w określonych przypadkach do art. 22 pkt 2 i art. 25 ust 1 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie mogliby, na mocy specjalnych regulacji prawnych, stosować także art. 20 tejże ustawy odnoszący się do powierzania spraw jednostkom samorządu terytorialnego.

Przewodniczący
Związku Gmin Wiejskich
Rzeczypospolitej Polskiej

Marek Olszewski

Dobieszków, dnia 2 lutego 2017 r.